

Řízení bezpečnosti

Vývoj bezpečnostního prostředí, aktuální bezpečnostní hrozby pro ČR

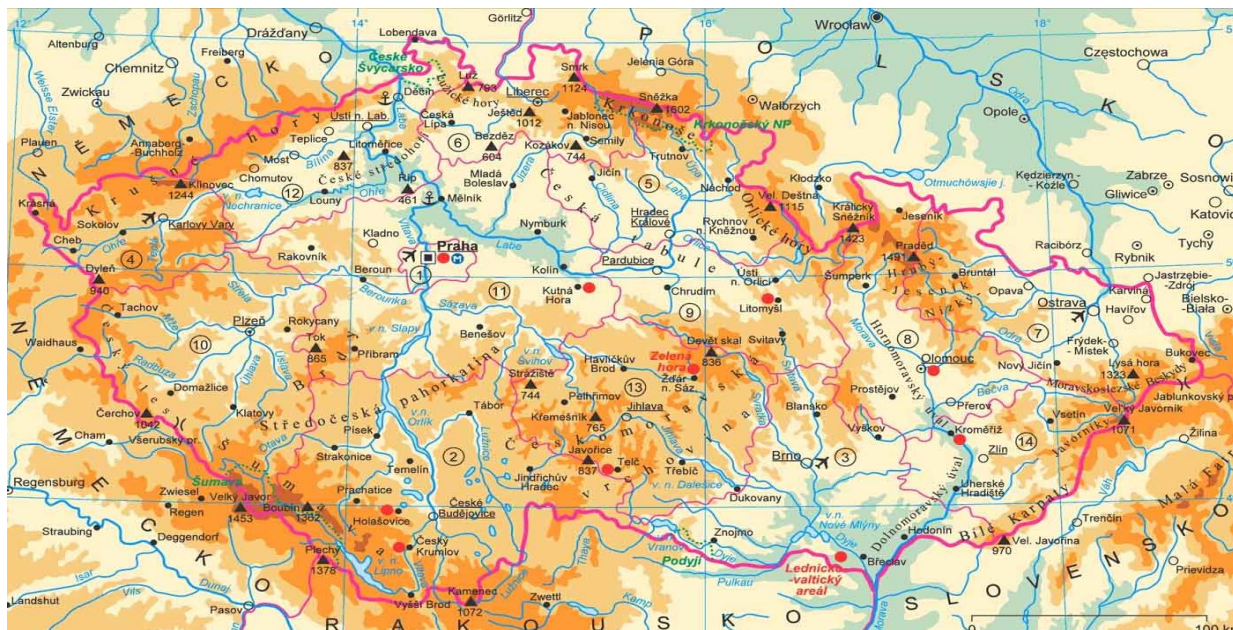
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Bezpečnostní prostředí je vnějším prostředím ovlivňujícím bezpečnostní politiku státu.

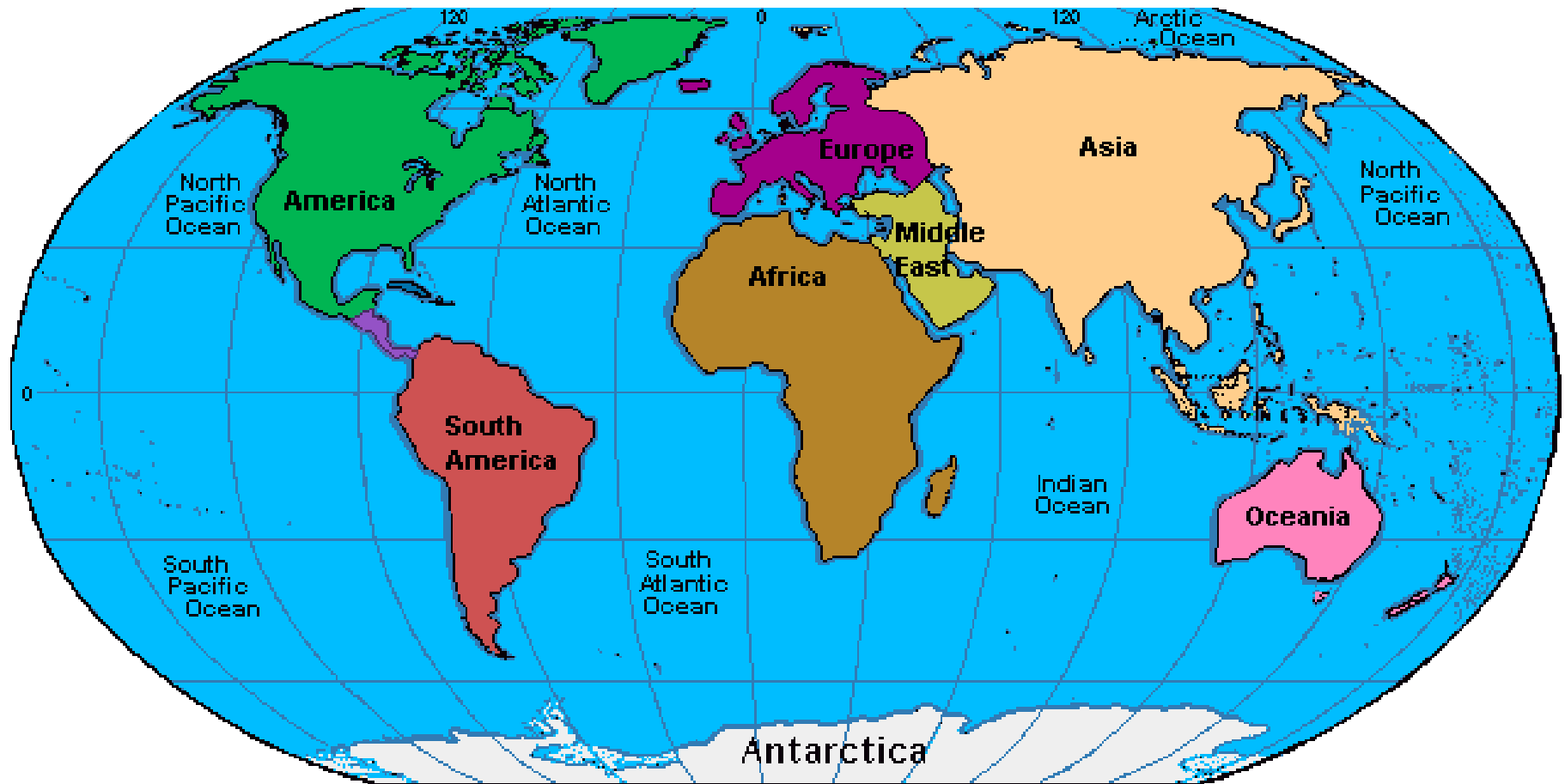
Lze jím rozumět prostor, v němž se realizují a střetávají zájmy státu se zájmy jiných aktérů systému mezinárodních vztahů a odehrávají se zde procesy, které mají významný vliv na úroveň bezpečnosti státu.

BLÍZKÉ BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ

Zahrnuje evropské státy
a velká integrační
hospodářská a bezpečnostní uskupení
(Evropská unie)

VZDÁLENÉ BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ

Zahrnuje hlavní zájmové oblasti světových a evropských mocností (např. strategické surovinové základny, komunikační trasy apod.).

Nové pojetí bezpečnostního prostředí

V 90. letech se objevuje pojem „nové bezpečnostní prostředí“, kterým se jeho uživatelé snažili odlišit novodobou situaci od situace v období studené války a bipolárního rozdělení světa.

Jako charakteristické pro toto období se jeví:

- Minimalizace nebezpečí vzniku globálního konfliktu mezi Západem a Východem.
- Pokles pravděpodobnosti přímé agrese mezi státy.
- Aktivizace globálních a regionálních mezinárodních bezpečnostních organizací (NATO, EU...)
- Postupné proměňování názorů na nedotknutelnost principu svrchovanosti a nevměšování se do vnitřních záležitostí suverénních států.

Jaké jsou aktuální hrozby pro Českou republiku ?

HROZBY

Živelní pohromy

Epidemie

**Ekologické
havárie**

Kriminalita

**Organizovaný
zločin**

Terorismus

Bezpečnostní hrozby pro ČR

Na základě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se ČR nachází, lze identifikovat **specifické hrozby** pro její bezpečnost. ČR jako zodpovědný člen mezinárodních organizací zahrnuje mezi relevantní bezpečnostní hrozby i takové, které nemají přímý dopad na její bezpečnost, ale ohrožují její spojence.

Terorismus.

Hrozba terorismu jako metody násilného prosazování politických cílů je trvale vysoká. Charakteristickým rysem je existence nadnárodních sítí volně propojených skupin, které i bez jednotného velení sdílejí ideologii, cíle a plány k jejich naplnění, finanční zdroje a informace. Jsou schopny přímo ohrozit lidské životy a zdraví, ale také kritickou infrastrukturu.

Bezpečnostní hrozby pro ČR

Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.

Někteří státní i nestátní aktéři usilují otevřeně či skrytě o získání **zbraní hromadného ničení** a jejich nosičů.

Šíření těchto prostředků může mít závažné důsledky pro bezpečnost v euroatlantickém prostoru. Specifickou hrozbu pak představuje možné použití balistických řízených střel a řízených střel s plochou dráhou letu nesoucích konvenční nebo nekonvenční nálož. Schopnost těchto prostředků zasáhnout z velké vzdálenosti území ČR nebo jejích spojenců klade vysoké nároky na aktivní i pasivní protiopatření.

Bezpečnostní hrozby pro ČR

Kybernetické útoky.

Rostoucí závislost na informačních a komunikačních technologiích zvyšuje zranitelnost státu a jeho občanů vůči kybernetickým útokům. Tyto útoky mohou představovat nový způsob vedení války nebo mohou mít **kriminální či teroristickou motivaci** a mohou být použity k destabilizaci společnosti.

Úniky strategicky důležitých informací, zásahy do informačních systémů státních institucí či strategických podniků a společností, které zajišťují základní funkce státu, mohou ohrozit strategické zájmy ČR.

Bezpečnostní hrozby pro ČR

Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí.

Nevyřešené konflikty se všemi negativními důsledky mohou mít přímý i nepřímý vliv na bezpečnost ČR. **Neřešené spory etnického, teritoriálního nebo politického a ekonomického charakteru** mají potenciál vyústit do ozbrojených konfliktů či svádět některé státy k budování sfér vlivu a zároveň oslabovat mechanismy kooperativní bezpečnosti i politické a právní závazky v oblasti evropské bezpečnosti.

Negativní aspekty mezinárodní migrace.

Negativním jevem je zejména **nelegální migrace** její možné důsledky, například **napojení na organizovaný zločin**. Pozitivní přínosy legální migrace pro kulturní, politický a ekonomický rozvoj společnosti může oslabit nedostatečná integrace přistěhovalců. Ta může být zdrojem sociálního napětí, které může ústit například v nežádoucí radikalizaci členů přistěhovaleckých komunit.

Bezpečnostní hrozby pro ČR

Organizovaný zločin a korupce.

Širší rozměr získává v současném bezpečnostním prostředí organizovaný zločin, který prostřednictvím obchodních i osobních vztahů překračuje hranice států. Narůstá schopnost kriminálních sítí narušovat instituce a hodnoty právního státu, infiltrovat orgány státní správy a ohrožovat bezpečnost občanů.

Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury.

Kritická infrastruktura představuje klíčový systém prvků, jejichž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva nebo ekonomiku státu.

Bezpečnostní hrozby pro ČR

Přerušení dodávek strategických surovin nebo energie.

V rychle se měnícím globálním světě získávají otázky zajištění energetické a surovinové bezpečnosti stále větší význam. Soutěžení o přístup ke zdrojům strategických, zejména energetických surovin, se stává nedílnou součástí mezinárodních vztahů.

Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události.

Extrémní projevy počasí a pohromy přírodního a antropogenního původu mohou mít kromě ohrožení bezpečnosti, životů a zdraví obyvatel a jejich majetku a životního prostředí dopad také na ekonomiku země, zásobování surovinami, pitnou vodou či poškození kritické infrastruktury.

Rodící s nová ohrožení v neklidném světě

- Je-li dnešní svět globální vesnicí, nelze se uzavírat v hranicích jednoho národního státu a domnívat se, že může být připraven na řešení budoucích problémů bez důkladného povědomí o možném budoucím vývoji jeho širšího kontextu.
- ⇒ Tím spíše, jde-li o Českou republiku, zemi, která má jeden a půl promile světového obyvatelstva a produkuje čtyři promile světového hospodářského produktu.

Závěr

- Poznání bezpečnostního prostředí ČR je jedním z klíčových faktorů pro **defnování bezpečnostní politiky**.
- Ve všech úrovních bezpečnostního prostředí se mohou odehrávat události různého charakteru s bezprostředním nebo zprostředkovaným **vlivem na úroveň bezpečnosti ČR**.
- Některé skutečnosti vyplývající z vývoje bezpečnostního prostředí nebo národní zájmy jiných států mohou být v rozporu s národním zájmy ČR, mohou ji **ohrožovat a stát se pro ČR hrozbou**.
- Proto je **analýza bezpečnostního prostředí** a procesů v něm se odehrávajících mimořádně důležitá a stále aktuální.